

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 3Co/196/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8714202847
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 11. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Šofranková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2014:8714202847.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v právnej veci žalobcu: Profi Credit Slovakia, s. r. o., Pribinova 25, 824 96 Bratislava, IČO: 35 792 352, zast. Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s. r. o., Kubániho 16, 811 04 Bratislava, IČO: 47 233 516 proti žalovanej: K. Y., nar. XX. XX. XXXX, bytom R. T., za účasti vedľajšieho účastníka na strane žalovanej OZ právna pomoc spotrebiteľom, Košice, Sofijská 13, IČO: 42 247 268, zast. JUDr. Ladislavom Miklušom, advokátom, Stará Baštová 2, IČO: 35 569 298 o zaplatenie sumy 626,34 Eur s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Poprad, č. k. 10C/116/2014-43 zo dňa 30. 05. 2014 takto jednohlasne

rozhodol:

Mení rozsudok vo výroku o trovách konania medzi žalobcom a vedľajším účastníkom tak, že žalobca je povinný zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi trovy konania 95,76 Eur na účet JUDr. Ladislava Mikluša, advokáta, do troch dní od právoplatnosti tohto uznesenia.

Žiadny z účastníkov nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

Žalobca sa v predmetnom konaní domáhal zaplatenia 626,34 Eur s prísl.. Do konania vstúpil vedľajší účastník a namietal premlčanie.

Okresný súd Poprad („prvostupňový súd“) v dôsledku vzniesenia námietky premlčania vedľajším účastníkom na strane žalovanej žalobu zamietol a vedľajšiemu účastníkovi priznal náhradu trov právneho zastúpenia 118,98 Eur postupom podľa § 142 ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O. s. p.“).

Proti tomuto rozsudku, len proti výroku o trovách konania medzi žalobcom a vedľajším účastníkom na strane žalovanej, podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca. Navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil tak, že vedľajšiemu účastníkovi na strane žalovanej trovy konania nepriznáva. Namieta neúčelnosť trov právneho zastúpenia s tým, že vedľajší účastník do konania nepriniesol žiaden prínos.

Vedľajší účastník na strane žalovanej k podanému odvolaniu navrhol rozsudok v jeho napadnutom výroku ako vecne správny potvrdiť a priznať vedľajšiemu účastníkovi trovy odvolacieho konania 33,77 Eur.

Odvolací súd preskúmal rozsudok v rozsahu suspenzívneho (odkladného) účinku odvolania, vo výroku o trovách konania medzi žalobcom a vedľajším účastníkom na strane žalovanej (§ 206 ods. 3 O. s. p.) spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo, vec prejednal bez nariadenia pojednávania v súlade s ust. § 214 O. s. p. a zistil, že odvolanie žalobcu je čiastočne dôvodné.

Podľa ust. § 142 ods. 1 O. s. p., účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

Podľa § 93 ods. 2 O.s.p. ako vedľajší účastník sa môže popri navrhovateľovi alebo odporcovi zúčastniť konania aj právnická osoba, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv podľa osobitného predpisu.

Podľa § 93 ods. 4 O.s.p. v konaní má vedľajší účastník rovnaké práva a povinnosti ako účastník. Koná však iba sám za seba. Ak jeho úkony odporujú úkonom účastníka, ktorého v konaní podporuje, posúdi ich súd po uvážení všetkých okolností.

Účastník konania, ktorý v spore uspel (§ 142 ods. 1 O.s.p.) alebo zastavenie konania nezavinil (§ 146 ods. 2 O.s.p.), má v zásade nárok na náhradu trov tohto konania. Tento postup môže súd prelomiť a nepriznať náhradu trov konania, ak sú dané dôvody hodné osobitného zreteľa (§ 150 ods. 1 O.s.p.), na ktorú skutočnosť v podstate žalobca aj poukazuje. Odvolací súd preto podrobil žalobcom označené skutočnosti vyhodnoteniu, či predstavujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

Žalobca argumentuje predmetom činnosti vedľajšieho účastníka inter alia jeho vedľajšími intervenciami na ochranu spotrebiteľov v súdnych konaniach. Tým má byť podľa žalobcu vedľajší účastník spôsobilý sám vystupovať v konaní a zastúpenie advokátom len navyšuje trovy.

Táto argumentácia je nepresvedčivá a naráža aj na základné princípy občianskeho súdneho konania. Predovšetkým žalobca neuviedol jediný rozumný dôvod, prečo práve tento typ právnickej osoby má byť vylúčený z práva na právne zastúpenie advokátom a niet na to opory v žiadnom ustanovení všeobecne záväzného právneho predpisu. Túto argumentáciu nepodporuje ani judikatúra Súdneho dvora Európskej únie, ktorá naopak nevidí žiadny dôvod na poskytnutie právnej ochrany aj právnickej osobe „Zásada účinnej súdnej ochrany, ako je stanovená v článku 47 Charty základných práv Európskej únie, sa má vykladať v tom zmysle, že nie je vylúčené, aby sa jej dovoľávali právnické osoby, a pomoc poskytnutá na základe tejto zásady môže zahŕňať najmä oslobodenie od platenia trov konania alebo zastupovanie advokátom“ (porov. rozsudok Súdneho dvora Európskej únie vo veci C-279/09).

Argument o navyšovaní trov zjavne neobstoí. Každý účastník musí počítať s tým, že v súdnom konaní môže neuspieť a najtypickejším negatívnym následkom v takomto prípade je aj náhrada trov konania protistrane, ale aj na jej podporu vedľajšiemu účastníkovi.

Aktivity vedľajšieho účastníka evidentne súvisia s ochranou spotrebiteľa a aj v predmetnej veci je zjavné, že žalovaný spotrebiteľ čelil žalobe profesionála navyiac zastúpeného advokátom, ktorého trovy navrhované v žalobe predstavovali 114,36 Eur.

Ochrana spotrebiteľa súvisí s kvalitou života (porov. rozsudok súdneho dvora Mostaza Claro C-168/05) a jej podoby môžu byť rozmanité. Nemusí ísť výlučne o agendu neprijateľných podmienok (smernica Rady 93/13 EHS), či nekalých obchodných praktík (smernica EP 2005/29), ale o celú škálu rozmanitých vzťahov dopadajúcich na bežných ľuďoch. To platí aj pre zbytočné odkladanie uplatňovania práva s výrazným časovým odstupom, ktoré je spájané aj s rizikom jeho premlčania. Nie je nič výnimočné, že s odstupom času má spotrebiteľ zhoršené podmienky obrany, sťažuje sa dôkazná situácia, a preto aj obrana námietkou premlčania je dôležitá a má svoj význam.

Takýmto prostriedkom ochrany môže byť aj inštitút náhrady trov konania a jeho sankčná funkcia (porov. uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 14. 9. 2011 sp. zn. 7 M Cdo 4/2010, cit. „Vo všeobecnosti platí, že náhradu nákladov konania ovláda zásada úspechu vo veci, ktorá je doplnená zásadou zavinenia. Zmyslom využitia zásady zavinenia je sankčná náhrada nákladov konania, ktoré by pri jeho riadnom priebehu nevznikli, uložená rozhodnutím súdu tomu, kto ich vznik zaviniť“, tiež uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 16.6.2011 sp. zn. II. ÚS 281/2011)

Dôležitá je pri trovách konania aj ich satisfakčná funkcia (porov. nález Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 17.12.2004, sp. zn. II. ÚS 31/04).

Zákonodarca v § 137 O.s.p. explicitne u právnických osôb zaoberajúcich sa kolektívnou ochranou práv zvýraznil v rámci indikatívneho výpočtu trov konania aj výdavky takejto osoby. Z dôvodovej

správy „Navrhovaná právna úprava bude dopadať aj na ďalšie právnické osoby, ktoré sú v súlade s právnymi aktmi Európskej únie aktívne legitimované na kolektívnu ochranu zákonom chránených záujmov, napr. vo sfére ochrany pred diskrimináciou, alebo vo sfére kolektívnej ochrany práv spotrebiteľa. V týchto prípadoch budú osobitnými predpismi napr. zákon č. 365/2004 Z. z. o rovnakom zaobchádzaní v niektorých oblastiach a o ochrane pred diskrimináciou a o zmene a doplnení niektorých zákonov (antidiskriminačný zákon), zákon č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a zákon č. 82/2005 Z. z. o nelegálnej práci a nelegálnom zamestnávaní. Navrhovaná právna úprava bude predstavovať aj výrazný príspevok ku kolektívnej ochrane práv osôb“.

Občiansky súdny poriadok v ust. § 24 a nasl. umožňuje každému účastníkovi dať sa zastúpiť v konaní zástupcom, ktorého si zvolí. Takýmto zástupcom môže byť i advokát. Občiansky súdny poriadok vo svojich ustanoveniach pritom nevylučuje, aby účastník odborne spôsobilý uplatňovať svoje záujmy v konaní pred súdom sa nemohol dať zastúpiť zástupcom a aby len z tohto dôvodu mu nemala byť priznaná náhrada trov vzniknutých v súvislosti s právnym zastupovaním. U právnických osôb zameraných na kolektívnu ochranu práv môže ísť o rôzne záujmové zameranie a dokonca špecializáciu (napr. bytové spotrebiteľské veci, finančný trh a iné). Služba advokáta je pochopiteľná a logická, pretože úspech v súdnom konaní je determinovaný nielen tým, kto a aké právo má (hmotnoprávny aspekt), ale aj schopnosťou toto právo uplatniť (procesnoprávny aspekt). Náklady s tým spojené sú v zásade účelné. Vyššie uvedené sa v plnej miere vzťahuje tiež na možnosť vedľajšieho účastníka dať sa zastupovať v konaní advokátom. Odvolacie námietky žalobcu sú neopodstatnené.

Odvolací súd poukazuje na to, že vedľajšia intervencia vo svetle § 93 ods. 2 O.s.p. je ďalším z nástrojov ochrany spotrebiteľa, ktorý síce explicitne odporúčaný v smernici Rady 93/13/EHS nie je, ale nič nebránilo členským štátom nad rámec smernice upraviť mechanizmy, ktoré zväžia ako efektívne. Takáto možnosť vyplýva z čl. 8 citovanej smernice.

Podľa čl. 8 smernice Rady 93/13/EHS „členské štáty môžu prijať alebo si ponechať najprísnejšie opatrenia kompatibilné so zmluvou v oblasti obsiahnutej touto smernicou s cieľom zabezpečenia maximálneho stupňa ochrany spotrebiteľa.“

Rovnako Európska komisia vo svojich pripomienkach v bode 21 v prejudiciálnom konaní vedenom pod C-470/12, POHOTOVOSTĚ/Vašuta uvádza cit. „Smernica 93/13/EHS sa má vykladať v tom zmysle, že nebráni tomu, aby vnútroštátny súd pripustil vstup združenia na ochranu spotrebiteľov ako vedľajšieho účastníka v exekučnom súdnom konaní.“

Vedľajšiu intervenciu vníma Európska komisia ako jeden z prostriedkov na ochranu práv spotrebiteľov a niet dôvodu ho vylučovať z prostriedkov ochrany zameraných na dosiahnutie cieľov podľa Smernice Rady 93/13 EHS vrátane čl. 7 ods. 1.

Inštitút zastúpenia vedľajšiu intervenciu len ťažko nahradí, pretože plnomocenstvo je z hľadiska jeho získania značne problematické ak nie takmer nemožné (napr. prípady osôb na neznámom mieste, ako je to aj v prejednávanej veci). Vedľajšia intervencia vo svetle ustanovenia § 93 ods. 2 O. s. p. je efektívnym prostriedkom ochrany spotrebiteľa. V prejednávanej veci trovy vedľajšiemu účastníkovi v konaní preukázateľne vznikli a sú aj účelné (prevzatie a príprava zastúpenia a vyjadrenie k žalobe. Súd prvého stupňa však pochybil, keď stanovil základnú sadzbu za jeden úkon právnej služby 51,45 Eur, resp. sa v celom rozsahu stotožnil s výpočtom trov právneho zastúpenia vyčíslenou vedľajším účastníkom na strane žalovanej. Pri hodnote sporu 626,34 Eur je základná sadzba za jeden úkon právnej služby 39,84 Eur. Vedľajšiemu účastníkovi vznikli trovy prvostupňového konania za dva úkony právnej služby (prevzatie a príprava zastúpenia, vyjadrenie k žalobnému návrhu) vo výške 2 x 39,84 Eur + 2 x režijný paušál 8,04 Eur. Spolu trovy vo výške 95,76 Eur, ktoré je žalobca povinný uhradiť vedľajšiemu účastníkovi na účet JUDr. Ladislava Mikluša, advokáta.

Keďže súd prvého stupňa nesprávne vyčíslil trovy právneho zastúpenia, odvolací súd zmenil rozsudok vo výroku o trovách konania medzi žalobcom a vedľajším účastníkom (§ 220 O. s. p.) tak, že žalobca je povinný zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi trovy konania 95,76 Eur na účet JUDr. Ladislava Mikluša, advokáta, do troch dní od právoplatnosti uznesenia.

O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol v zmysle ust. § 224 ods. 1 O. s. p. v spojení s ust. § 142 ods. 2 O. s. p.. V odvolacom konaní bol úspech tak žalobcu, ako aj vedľajšieho účastníka na strane žalovaného len čiastočný, a preto súd vyslovil, že žiadny z účastníkov nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania.

Rozhodnutie bolo vydané senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.